

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Предмет: Извештај Комисије за избор једног наставника у звање доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руска књижевност

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 1958/1 од 4. 7. 2018. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руска књижевност (објављен у листу „Послови“ бр. 792/793 од 29. 8. 2018. године), те Већу подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс се пријавио један кандидат, **др Јелена Кусовац**, досадашњи виши лектор за научну област Русистика на Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду. На основу увида у приложени материјал можемо поднети следећи извештај о кандидату.

Биографија и бблиографија кандидата:

Јелена Кусовац, доктор књижевних наука, рођена је 7. 2. 1979. године у Београду, где је завршила основну школу и гимназију. Студије на Катедри за славистику (група Руски језик и књижевност) Филолошког факултета у Београду завршила је 2005. године са општим успехом 8,19. Магистарску тезу под називом *Философеме „бивствовање“ и „апсурд“ у драми „Јелизавета Бам“ Данила Хармса* (на руском језику) одбранила је на Филолошком факултету у Београду 2010. године пред комисијом проф. др Корнелија Ичин (ментор), проф. др Ирина Антанасијевић и проф. др Сињити Мурата. Докторску тезу под насловом *Концептуална уметност Павла Пеперштејна* (на руском језику) одбранила је 25. априла 2018. године пред комисијом у саставу: проф. др Корнелија Ичин (ментор), проф. др Игор Смирнов, проф. др Вадим Рудњев, проф. др Забине Хенсен и проф. др Томаш Гланц.

Др Јелена Кусовац од 2008. године ради на Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду: у звању сарадника у настави до 2010, а од 2010. године у звању асистента за научну област Русистика, предмет Руска књижевност. Од марта 2018. ради у звању вишег лектора. У наставном раду др Јелена Кусовац изводи вежбања из руске књижевности и превођења са студентима треће и четврте године студија. Др Јелена Кусовац предано испуњава своје наставне обавезе, настојећи да студентима русистике и славистике приближи богату руску књижевну и културно-историјску традицију. У наставном процесу посебно се залаже за сарадњу студената с културним институцијама у Београду (с културном установом „Вук“ у време фестивала руске драме).

Кандидаткиња је активно укључена у организацију међународних научних конференција на Катедри за славистику, посвећених руској књижевности и уметности XX века.

Од 2011. до данас Јелена Кусовац учествује у научном пројекту (домаћи фундаментални) „Књижевност и визуелне уметности: руско-српски дијалог“.

Своја научна интересовања мр Јелена Кусовац испољава вишеструко – кроз учешће и организацију научних симпозијума, те кроз писање научних студија и чланака. Јелена Кусовац је до сада учествовала у раду 17 међународних и домаћих научних конференција (Русија, Хрватска, Србија). Уз биографију и списак научних скупова на којима је учествовала, кандидаткиња је приложила и библиографију објављених научних радова, као и списак преведених текстова.

Учешће на међународним научним конференцијама:

1. 2004 – Међународна конференција „Александр Введенский в контексте мирового авангарда“, Београд (рад: Из жизни насекомых у Введенского / Елена Кусовац, Татьяна Беранович).
2. 2005 – Међународна конференција „Даниил Хармс: авангард в действии и отмирании. К 100-летию со дня рождения поэта“, Београд (рад: О еде, или +/- е(с)м(ь) в творчестве Хармса).
3. 2007 – Колоквијум „О новим тенденцијама у руској култури“ у организацији Филолошког факултета и Токијског Универзитета, Београд (рад: Апсурд у координатама реалности).
4. 2007 – Међународна конференција „Авангард и идеология“, Београд (рад: Елизавета Бам: страх бытия).
5. 2009 – Међународна конференција „Авангард и наука“, Београд (рад: Вопрос пространства в пьесе *Елизавета Бам* Д. Хармса).
6. 2012 – Међународна конференција „Култура модерне: Словенско-јапански дијалог“, Београд (рад: Понятие пустоты в московском концептуализме).
7. 2013 – Међународна конференција „Пут гнозиса“, Москва (рад: Метафизика символов в творчестве московских концептуалистов).
8. 2013 – Међународна конференција „Рат и авангарда“, Београд (рад: Война-трип в творчестве Павла Пепперштейна).
9. 2013 – Славистички симпозијум посвећен 1150-годишњици словенске писмености, Москва (рад: Вопрос времени в пьесе *Елизавета Бам* Даниила Хармса).
10. 2014 – Међународна конференција „Први свјетски рат и авангарда“, Загреб (рад: Интензивно проживљавање појаве рата у свијести уметника Павла Пеперштейна).
11. 2015 – Међународна конференција „Русское искусство после оттепели“, Београд (рад: Уход в неизвестное: „Коллективные действия“ и Инспекция „Медицинская герменевтика“).
12. 2016 – Међународна конференција „Неомифологизм“, Загреб (рад: Неомифологизм в творчестве московских концептуальных художников).

13. 2016 – Међународна конференција „От утопии к катастрофе“, Београд (рад: От утопии к катастрофе и наоборот: Павел Пепперштейн).
14. 2017 - Међународна конференција „Революция и искусство 1917-2017“, Београд (рад: Антиреволюция безмозглых кроликов).
15. 2018 - Међународна конференција „Начало и конец из неомифологической перспективы“, Ловран (рад: Неомифологизм Павла Пепперштейна).
16. 2018 - Међународна конференција „Свет као беспредметност“, Љубљана (рад: Супрематизм и нацсупрематизм: Малевич и Пепперштейн).

Учешће на националним научним конференцијама:

1. 2006 – Скуп слависта у организацији Српског славистичког друштва, Београд (рад: Апсурд у координатама реалности).
2. 2007 – Скуп слависта у организацији Српског славистичког друштва, Београд (рад: О еде у Хармса).
3. 2011 – Скуп слависта у организацији Српског славистичког друштва, Београд (рад: О языке и не только... (на материале пьесе *Елизавета Бам* Даниила Хармса)).

Јавна предавања:

1. 2004 – предавање у Руском дому „Пропаганда уметности или уметност пропаганде: совјетски плакат 20 – 40-их година“ .
2. 2006 – предавање у Руском дому: „Поетика апсурда у руској књижевности почетка XX века“, у оквиру циклуса предавања младих научника са Катедре за славистику Београдског универзитета: „Руска књижевности и култура“.
3. 2014 – песничко вече *Lenainljudje*: читање превода поезије Јелене Фанајлове, Друштво словенских писаатеља, Љубљана.
4. 2015 – предавање у задужбини Илије Коларца: „Поезија московског концептуализма“, у оквиру циклуса „Појам лепоте у руској књижевности“.

БИБЛИОГРАФИЈА

Дисертације:

1. *Философеме „бытие“ и „абсурд“ в пьесе „Елизавета Бам“ Даниила Хармса*, 2010, 161 стр.
2. *Концептуальное искусство Павла Пепперштейна*, 2018, 250 стр.

Чланци:

1. Пропаганда уметности или уметност пропаганде: советски плакат 20 – 40-их година // *Зборник Матице српске за славистику*. – ISSN 0352–5007. – 68 (2005), стр. 259–269.(M51)
2. Из жизни насекомых у Введенского / Елена Кусовац, Татьяна Беранович // *Сборник материалов по поводу конференции Александр Введенский в контексте мирового авангарда*. – Москва : Белград : Гилея, 2006. – с. 122–132. (M14, M31)
3. О еде у Хармса // *Славистика*. – ISSN 1450–5061. – 10 (2006), с. 244–248.(M52) **Прештампано:** О еде, или +/- е(с)м(ь) в творчестве Хармса // *Хармс–авангард : материалы международной научной конференции* (Белград, 2005). – Белград : Филологический факультет, 2006. – с. 290–297.(M14)**Прештампано:** О еде, или +/- е(с)мтворчестве Хармса // *Russian Literature* (Amsterdam). – ISSN 0304–3479. – 60, 3/4 (2006), s. 399–409. (АНСИ)(M21)
4. Апсурд у координатама реалности // *Славистика*. – ISSN 1450–5061. – 11 (2007), стр. 117–125.(M52)
5. Елизавета Бам : страх бытия. – *Toronto Slavic Quarterly*. – 22 (2007).(M22) **Прештампано:** Елизавета Бам: страх бытия // *Авангард и идеология : русские примеры* / ред. Корнелия Ичин. – Белград : Филологический факультет, 2009. – с. 460-467. (M14, M31)
6. „Окно“ у Хармса как всестороннее искушение // *Метаморфозы русской литературы* / ред. Корнелия Ичин. – Белград: Филологический факультет, 2010. – с. 295-301. (M14)
7. Вопрос пространства в пьесе *Елизавета Бам* Д. Хармса // *Научные концепции XX века и русское авангардное искусство* / ред. Корнелия Ичин. – Белград: Филологический факультет, 2011. – с. 230 – 244.(M14, M31)
8. Супрематизм и нацсупрематизм // *Искусство супрематизма* / ред. Корнелия Ичин. – Белград: Филологический факультет, 2012. – с. 183-194.(M14, M31)
9. О языке и не только... (на материале пьесы *Елизавета Бам* Даниила Хармса) // *Slavic Almanac, Vol 19, No 1*, 2013. – с. 51-73. (ERIH) (M22)
10. Вопрос времени в пьесе *Елизавета Бам* Даниила Хармса // *Всероссийское совещание славистов, посвященное 1150-летию славянской письменности и 110-летию первого Съезда русских славистов* / Сборник материалов – Москва., 2013, с. 18-25.(M33)
11. Понятие пустоты в московском концептуализме // *Светлост са истока/Свет с востока/Exorientelux* / ред. проф. др Корнелия Ичин. – Белград: Филологический факультет, 2014. с. 211-223.(M14, M31)
12. Метафизика символов в творчестве московских концептуалистов // *Пути гнозиса: мистико-эзотерические традиции и гностическое мировоззрение от древности до наших дней* / отв. ред. С. В. Пахомов. – СПб.: РХГА, 2014., с. 48-58.(M14, M33)

13. Война-трип в творчестве Павла Пепперштейна // *Русский авангард и война* / ред. проф. др Корнелия Ичин. – Белград: Филологический факультет, 2014. С. 331-341.(M14, M31)
14. Театральные куклы в пьесе *Елизавета Бам* // *Славистика*. – ISSN 1450–5061. – XIX, (2015), стр. 433-443.(M52)
15. Ремифологизация Ленина и Сталина (на примере творчества Комара и Меламида, А. Косолапова, Л. Сокова и П. Пепперштейна) // *От авангарда до соц-арта: культура советского времени: сборник статей в честь 75-летия профессора Ханса Гюнтера* / редакторы-составители Корнелия Ичин, Илья Кукуй. – Белград: Филологический факультет, 2016. С. 219 – 231. (M14)
16. Уход в неизвестное: „Коллективные действия“ и Инспекция „Медицинская герменевтика“ // *И после авангарда – авангард* / ред. проф. др Корнелия Ичин – Белград: Филологический факультет, 2017. С. 253-264. (M14, M31)
17. Suprématisme et Nats-suprématisme: Malévitch vs. Pepperstein // *Ligeia dossiers sur l'Art* // XXX Anée № 157-160 Jullet-Décembre, Paris, 2017. P. 265-277. (M22)
18. Телесные метаморфозы в творчестве П. Пепперштейна // *Зборник Матице српске за славистику*. – ISSN 0352–5007. – 93 (2005), стр. 285–300.(M51)
19. От утопии к катастрофе и наоборот: по траекториям Павла Пепперштейна // *Утопический упадок: искусство в советскую эпоху*, Белград, 2018, 154–164 (M14, M31)

Прикази:

1. Энциклопедия «Русский драматический театр», Научное издательство "Большая Российская энциклопедия", Москва, 2001 год. објављен на сајту Балканска русистика <http://www.russian.slavica.org/>
2. К истории русского футуризма: воспоминания и документы / Алексей Крученых. – Москва: Гиля, 2006. // *Руски алманах*. ISSN – 0354/2112. – 12 (2007), стр.177.
3. Международная конференция «Казимир Малевич: без границ» (Белград, 2-4 декабря 2010 г.), објављен на сајту НЛО, № 110, <http://www.nlobooks.ru/rus/magazines/nlo/196/2467/2521/>(M25)
4. Екатерина Бобринская. *Чужие? Неофициальное искусство: мифы, стратегии, концепции*. Москва: Vreus, 2013, 495 стр. // *Зборник матице српске за славистику*, № 87. Нови Сад: Матица српска, 2015. ISSN – 0352-5007. (*Јелена Кусовац*) стр. 286-292. (ERIHPLUS)(M25)
5. Елена Кусовац, Екатерина Бобринская, „Чужие?“, *Искусствознание*, 2016., №1-2, Государственный институт искусствознания, Москва, с. 554-566. // ISSN 2073-316X. (SCOPUS) (M25)

Преводи:

1. Проза // Поезија ; Проза и сцене ; Дrame ; Дела за децу / Данил Хармс. – Београд : Логос, 2005. – Стр. 810-888. – (Сабрана дела у два тома / [Данил Хармс] ; том 0-1)
2. Детињство и младост Сергеја Рахмањинова / Вера Брјанцева. – Београд : Артист, 2008. – 171 стр. – (Библиотека Musica viva).
3. Бог није збачен: Сабрана дела / Казимир Маљевич. Превод са руског: Ана Ацовић, Мирјана Грбић, Владимир Дајовић, Корнелија Ичин, Јелена Кусовац, Мирјана Петровић-Филиповић. – Београд : Плави круг, Логос, 2010.
4. Јелена Фанајлова, Изабране песме / Руски алманах №21, 2016. – стр. 57-68. – Београд.
5. Андреј Монастирски, одломак из циклуса *Ништа се не дешава* / Руски алманах № 22, 2017. – стр. 85-97. – Београд.
6. Србија как участник Первой международной выставки исторических и современных костюмов в Санкт-Петербурге в 1902 г. / Сб. Проблемы классификации, типологии, систематизации в этнографической науке. Материалы Пятых Санкт-Петербургских этнографических чтений Бижич-Омчичус, Стр. 204-207.

Мишљење Комисије о досадашњем стручном и научном раду кандидата:

На основу библиографије др Јелене Кусовац стичемо утисак о главним научним интересовањима кандидаткиње: руска авангарда, књижевност апсурда, уметност концептуалима, постмодернизам. У магистарском раду *Философеме „бивствовање“ и „апсурд“ у драми „Јелизавета Бам“ Данила Хармса* (161 стр. рукописа) на руском језику Јелена Кусовац је показала изузетну способност да анализира сложену поетку апсурдне драме уз коришћење адекватне књижевнотеоријске и филозофске литературе. Логичан правац истраживања представља докторска дисертација *Концептуална уметност Павла Пеперштејна* (225 стр. + 25 стр. прилога) на руском језику, у којој Јелена Кусовац на примеру прозе и ликовне уметности руског аутора разматра спону млађег концептуалисте са стваралаштвом како својих авангардних претходника, као и концептуалистичких савременика, али исто тако психоаналитичке и филозофске изворе стваралаштва Павла Пеперштејна. Као што је одабрала једну од најтежих тема за магистарски рад, тако је и тема докторске дисертације пионирска: ово је прва у свету докторска дисертација о светски признатом руском уметнику Павлу Пеперштејну.

У низу студија објављених у иностраној и домаћој научној периодици (*RussianLiterature, SlavicAlmanac, Toronto Slavic Quarterly, Новое литературное обозрение, Вопросы искусствознания, Зборник Матице српске за славистику, Славистика*), као и у тематским научним зборницима (Москва, Петербург, Београд) кандидаткиња је верификовала своја истраживања. Учешће на бројним међународним конференцијама по личном позиву говори о зрелости кандидаткиње да презентује свој рад међу најеминентнијим светским научницима, као и да учествује у научној дискусији.

Преводилачки рад, јавна предавања и учешће на песничким вечерима говоре о ангажованости Јелене Кусовац на пољу ширења сазнања о руској култури у нашој заједници. Настојања Јелене Кусовац да се студенти русистике укључе у рад институција културе (преводилачким и организационим радом) говоре о спремности кандидата да се бави ваннаставним активностима.

На основу изложеног констатујемо да др Јелена Кусовац постиже вредне, у светској русистици препознате резултате у научном, наставном и стручном раду.

Мишљење о наставно-педагошком раду:

Кандидаткиња др Јелена Кусовац је педагошко искуство стицала најпре као демонстартор, па сарадник у настави и асистент на Филолошком факултету Универзитета у Београду, водећи часове вежбања, држећи консултације у вези и са наставним градивом и у вези са израдом семинарских радова. Посебно је значајан њен рад на предмету Руска књижевност 6 (руска драма XX века), као и извођење наставе из руске књижевности са студентима других славистичких група. Јелена Кусовац се посебно ангажује око семинарских радова студената русистике. Учествовала је као члан комисије у одбрани већег броја мастер радова. Реализујући наставне обавезе, др Јелена Кусовац је показала неопходну стручност, савесност и посвећеност.

Оцена приступног предавања кандидаткиње:

Кандидаткиња др Јелена Кусовац је, у складу са прописима Универзитета у Београду, одржала приступно предавање на тему „Московски концептуализам“ у Читаоници Катедре за славистику на Филолошком факултету у Београду 5. 10. 2018. године пред комисијом у саставу: проф. др Корнелија Ичин, доц. др Бобан Ђурић и проф. др Милена Драгићевић Шешкић. Комисија је у свим елементима (припрема предавања, структура и квалитет садржаја предавања, дидактичко-методички аспект реализације предавања) предавање др Јелена Кусовац оценила највишом оценом.

Закључак:

На основу горе наведеног, а према приложеној документацији, Комисија је једногласно закључила да др Јелена Кусовац испуњава у потпуности све научне, стручне, педагошке услове предвиђене Законом и свесрдно предлаже Изборним већу да се **др Јелена Кусовац** изабере у звање и на радно место **доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руска књижевност** на Филолошком факултету.

У Београду,
5. октобар 2018.

Комисија:

др Корнелија Ичин, редовни професор
Филолошког факултета
Универзитета у Београду

др Бобан Ђурић, доцент
Филолошког факултета
Универзитета у Београду

др Милена Драгићевић Шешић,
редовни професор
Факултета драмских уметности
Универзитета уметности у Београду